

Sistem ePerolehan sejajar era globalisasi

EBidding mempertingkat ketelusan, kecakapan keberkesanan sistem perolehan kerajaan

SISTEM ePerolehan adalah salah satu daripada aplikasi utama Kerajaan Elektronik negara yang diperkenalkan menerusi inisiatif Koridor Raya Multimedia (MSC). Melalui ePerolehan, pembekal dan Jabatan Kerajaan boleh melakukan urusan niaga perolehan secara elektronik daripada mula hingga akhir (*end-to-end*) menggunakan proses transaksi dalam persekitaran selamat dan terjamin.

Sistem ePerolehan mempunyai objektif utama iaitu mendapatkan nilai terbaik (*value for money*) bagi perolehan Kerajaan, memastikan pembekal menerima pembayaran dengan lebih cepat serta tepat, menjamin akauntabiliti dan ketelusan dalam semua perolehan Kerajaan serta meningkatkan kerjasama antara Kerajaan dengan sektor perniagaan.

Terdapat tujuh modul dihanguskan iaitu modul Pendaftaran Pembekal, Kontrak Pusat, Pembelian Terus, Kontrak Kementerian. Sebut Harga, Tender dan eBidding. Modul eBidding dibangunkan ekoran daripada sarak Perdana Menteri untuk mewujudkan satu kaedah perolehan secara bidaan elektronik dengan tujuan mendapatkan tawaran yang lebih kompetitif, proses yang cepat serta pemilihan pembekal secara lebih telus.

Perkembangan teknologi maklumat yang semakin pantas di era globalisasi banyak merubah jaringan komunikasi dunia dan menuntut supaya semua urusan dapat dilakukan dengan cepat dan selamat termasuk perkhidmatan Kerajaan.

Justeru, eBidding dipertingkatkan pada September 2006 sebagai langkah paradigma kepada kaedah perolehan sedia ada pada masa kini. eBidding membolehkan Kerajaan mendapatkan tawaran harga yang lebih kompetitif secara atas talian, 'real time' dan interaktif dengan berkesan (*Reverse Auction*) iaitu biidaan dibuat atas penurunan harga di dalam nilai gandaan tertentu. Pengenalan eBidding yang sesuai pada masanya adalah untuk meningkatkan tahap penyampaian perkhidmatan Kerajaan yang dapat membantu kitaran perniagaan pembekal (*Business cycle*) sekali gus merancakkan lagi aktiviti pertumbuhan ekonomi negara.

Dari 2007 sehingga 2008, sebanyak 100 perolehan bekalan/perkhidmatan berjaya dilakukan melalui modul

eBidding dengan nilai keseluruhan RM134 juta. Kementerian Kewangan mempelopori pelaksanaan eBidding secara perintis dan diikuti beberapa kementerian lain. Dengan kejayaan ini, Kementerian Kewangan mengeluarkan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 3 Tahun 2009 berkuat kuasa mulai 10 Februari 2009 supaya perolehan Kerajaan secara eBidding bagi bekalan dan perkhidmatan dilaksanakan oleh semua Kementerian.

Tatacara Pelaksanaan Perolehan Secara eBidding
Terdapat empat peringkat utama yang terlibat dalam proses eBidding:
● **Persediaan**
Di bawah peringkat persediaan, ada beberapa tindakan yang perlu diambil oleh jabatan Kerajaan sebelum proses eBidding dilakukan. Antaranya ialah penyediaan spesifikasi, penetapan syarat dan terma termasuk kriteria prakelayakan dan pengiklanan bertujuan memastikan proses eBidding dapat dilakukan mengikut perancangan dan masa ditetapkan.

● **Prakelayakan**
Pada peringkat ini, pembekal yang berminat menyertai eBidding akan disaring mengikut spesifikasi teknikal ditetapkan terlebih dahulu. Antara perkara yang terbahagi di bawah peringkat prakelayakan adalah pengelutaran notis pelawaan, pengelutaran tawaran perniagaan oleh pembekal, penilaian prakelayakan, pengesahan senarai pendek pembekal dan jempitan kepada pembekal yang layak.

● **Bidaan atas talian**
Seterusnya, pembekal akan membuat proses bidaan secara atas talian pada tarikh dan tempoh yang ditentukan jabatan Kerajaan. Tempoh masa bidaan ditentukan bergantung pada bilangan pembekal. Keputusan bidaan berdasarkan kepada kedudukan (ranking) pembekal yang menawarkan harga terendah dan mencerminkan harga pasaran semasa serta kompetitif. Surat setuju terima akan dikeluarkan kepada pembida berjaya.

● **Pembekalan**
Untuk menyertai proses

JADUAL 1

Perihal perolehan bekalan/perkhidmatan	Tempoh urusan perolehan melalui eBidding	Nilai anggaran (RM)	Nilai Sebenar eBidding (RM)	Peratusan penjimatan berdasarkan anggaran harga
■ Pembelian komputer peribadi	17 hari	972,000	542,120	46%
■ Pembelian peralatan ICT	17 hari	705,600	448,791	36%
■ Perkhidmatan mencuci dan membersih kawasan pejabat	25 hari	1,417,992	1,120,385	21%

JADUAL 2

Perkara perbandingan	Perolehan secara tender	Perolehan secara eBidding
■ Tempoh masa sah laku	Sehingga 6 bulan	45 hari
■ Publisiti	Surat khabar/Laman web	Laman web
■ Keputusan pemilihan pembekal	Dalam tempoh sah laku	7 hari selepas bidaan

eBidding, pembekal hanya perlu berdaftar dengan Kementerian Kewangan secara atas talian melalui laman web www.eperolehan.gov.my. Pembekal yang berdaftar dalam bidang berkaitan boleh menyertai eBidding secara atas talian.

Faedah eBidding
eBidding memberi banyak faedah kepada Kerajaan dan juga pembekal.
Di pihak Kerajaan, eBidding membantu mempercepatkan proses membuat keputusan iaitu berdasarkan kepada harga terendah yang ditawarkan oleh pembekal semasa proses bidaan. Malah, urusan perolehan juga kini menjadi lebih mudah melalui proses saringan pembekal yang dilakukan secara automatik oleh sistem. Penggunaan sumber Kerajaan turut bertambah cekap di mana masa untuk menguruskan perolehan lebih pendek dan tumpuan boleh diberikan kepada tugas-tugas lain yang berkaitan dengan perkhidmatan kepada orang ramai.

Tempoh masa dan perolehan Kerajaan yang berjaya dijamin adalah seperti di Jadual 1.

Merujuk kepada Jadual 1, Kerajaan mampu menjimatkan perbelanjaan Kerajaan sebanyak 20 hingga 40 peratus daripada peruntukan bagi perolehan produk dan perkhidmatan kerana harga bidaan yang dilakukan oleh pembekal adalah mencerminkan harga pasaran sebenar yang kompetitif.

Selain itu, tempoh masa perolehan secara eBidding juga boleh dilakukan dengan cepat antara 20 hingga 30 hari berbanding kaedah perolehan emam bulan. Ketelusan adalah terjamin

melalui ePerolehan kerana semua transaksi dan dokumen perolehan direkodkan dan disahkan dengan penggunaan teknologi Prasarana Kunci Awam (Public Key Infrastructure - PKI).
Di samping itu, Jabatan Kerajaan mendapat produk terbaik kerana memenuhi syarat keperluan spesifikasi teknikal yang ditetapkan. eBidding yang boleh disifatkan sebagai *fast track* ini meningkatkan tahap penyampaian perkhidmatan Kerajaan kepada pembekal dan menjamin ketelusan dalam setiap urusan perolehan. Perbandingan antara perolehan eBidding dan tender dapat dilihat melalui Jadual 2.

Di pihak pembekal pula, mereka bebas bersaing antara satu sama lain dengan menyertai tawaran Kerajaan turut semakam meluas kerana maklumat mengenai pelawaan eBidding dipaparkan di dalam laman web sistem ePerolehan yang boleh diakses oleh mana-mana pembekal seluruh negara.

"Melalui eBidding pembekal boleh membuat bidaan mengikut kemampuan dan melihat sendiri perubahan kedudukan (ranking) secara langsung di dalam sistem. Selain itu, pembekal juga boleh mendapat keputusan dengan lebih cepat kerana pemilihan pembekal adalah mengikut kedudukan pembida yang menawarkan harga terendah. Surat setuju terima juga dikemukakan kepada pembida yang berjaya secara atas talian.

Syaratikat Premask Computer Sdn Bhd yang pernah menyertai eBidding sebelum ini mengangap eBidding adalah kaedah yang lebih mudah berbanding kaedah perolehan yang lain dan sangat di-

perolehan melalui penggunaan eBidding ini kerana ia membuka peluang syarikat perusahan kecil dan sederhana (PKS) menjalankan perniagaan dengan mudah bersama Agensi Kerajaan. Menurut beliau lagi, eBidding adalah platform bagi semua syarikat bersaing secara positif di samping memberi peluang syarikat yang berkualiti bermbuktikan kualiti perkhidmatan yang dapat diberikan kepada Kerajaan.

Rumusan

Ketelusan dan akauntabiliti pentadbiran sektor awam adalah faktor penting di dalam mempertingkatkan daya saing Malaysia sebagai sebuah negara maju menjelang 2020. Indeks Persepsi Rasuah (CPI) adalah satu ukuran holistik tahunan bagi mengukur keberkesanan Pelan Inisiatif Nasional terutamanya dari sudut mempertingkatkan kecekapan sistem penyampaian perkhidmatan sektor awam dan mengatasi kerenaah birokrasi.

Penggunaan secara meluas modul eBidding ini juga terbukti berkesan di dalam pengendalian urusan perolehan yang lebih berkesan melalui kualiti bekalan, penjimatan masa dan kos urus niaga bagi kedua-dua pihak Kerajaan dan pembekal. Secara tidak langsung, ketelusan dapat dipertingkatkan dengan proses pemilihan dan pembayaran yang lebih singkat selaras dengan ucapan Timbalan Perdana Menteri merangkap Menteri Kewangan semasa membentangkan Bajet Mhni pada 10 Mac 2009.

Bagi membantu pembekal menggunakan sistem ePerolehan, terdapat laman ePerolehan Centre yang dibuka di beberapa negeri seperti di Putrajaya, Petaling Jaya, Perak, Pulau Pinang, Johor, Kota Kinabalu dan Kuching.

ePerolehan Centre memberi khidmat bantuan mengenai sistem ePerolehan kepada pembekal selain menyelesaikan masalah berkaitan pendaftaran pembekal dan status terkini pembekal itu. Beberapa cawangan tambahan ePerolehan Centre akan dibuka di Melaka, Pahang, Kedah, Terengganu, Tawau dan Miri bagi memberi bantuan kepada pembekal yang berada di luar kawasan Lembah Klang. Kepada pembekal yang berminat mengetahui lebih lanjut mengenai eBidding dan sistem perolehan khususnya bolehlah menghubungi talian khidmat bantuan di 03-7985-7777 atau melayari laman web ePerolehan di www.eperolehan.gov.my.